

پاتریسیو پرون

مرثیه‌ای برای آرژانتین

«روح پدرم در باران صعود می‌کند»

برگردان: بهمن یغمایی

مؤسسه انتشارات نگاه

«تأسیس ۱۳۵۲»

آهای آیندگان! شما که از دل گردابی بیرون می‌جهید
که ما را بلعیده است، وقتی از ضعف‌های ما حرف
می‌زنید؛ از زمانه سخت ما هم چیزی بگوئید.
برتولت برشت

ادبیات دشمن طبیعی همه دیکتاتوری‌هاست
ماریو بارگاس یوسا

تقدیم به

آزوسنا ویلفلور بنیانگذار «مادران میدان مایو»

تقدیم به به مادران شجاع

و

برای تو که نخواهی کشت»

پیشگفتار

آرژانتین سرزمینی است که در آن «فقط مردگانند که مردگان را دفن می‌کنند». این نقل قولی است از «پاتریسیو پرون» نویسنده این کتاب در توصیف دوران دیکتاتوری سال‌های ۱۹۸۱-۱۹۷۵. او که به عنوان مترجم و منتقد نیز کار می‌کند نویسنده مجموعه سه داستان و چهار رمان است که جوایز متعددی از جمله جایزه داستان‌های کوتاه خوان رولفو، جایزه «رمان ژانن» را به دست آورده و به عنوان بهترین نویسنده جوان آمریکای لاتین شناخته شده است.

کتاب با داستانی ژورنالیستی و مدت‌ها پس از سقوط حکومت نظامیان آغاز می‌شود. خبرنگاری سعی دارد در گزارشی تحقیقی و جنایی به جستجوی سرنوشت فردی معمولی در جامعه پیچیده آرژانتین پردازد که ماجرای آن به نوعی با گذشته خونبار دیکتاتوری نظامی سال‌های ۱۹۸۱-۱۹۷۵ پیوند می‌خورد. نوشتار، تفکری است پر از درد و رنج، خاطره و میهن. نویسنده، سخت‌ترین مسائل هستی‌شناسی و سئوالات معرفت‌شناسی را بررسی و نمایش کوبنده و گریزناپذیری را نشان می‌دهد. او قدرت تخیل را برای دست یافتن به حقایق احساسی

دفن شده به کار می‌گیرد. نویسنده چشمان خود را در جایی می‌گشاید که بقیه آن را بسته‌اند و بسته نگه می‌دارند. شاید او به این گفته ژان پل سارتر اعتقاد دارد: «کار نویسنده این است که جهان و بالاخص آدمی را بر دیگر آدمیان آشکار کند تا اینان در برابری‌اش که بدین‌گونه عریان شده است، مسئولیت خود را به تمامی دریابند و بر عهده بگیرند، نویسنده باید کاری کند که هیچ‌کس نتواند از جهان بی‌اطلاع بماند و هیچ‌کس نتواند خود را از آن مبرا جلوه دهد».^۱ اکثر منتقدین عقیده دارند کتابی است فوق‌العاده با نویسنده‌ای فوق‌العاده، رمانی است نه سوررئالیستی آن‌چنان‌که اکثر رمان‌های آمریکای لاتین بر آن پایه استوارند بلکه رمانی است عمدتاً رئالیستی با رویدادها و شخصیت‌های واقعی.

نویسنده که یک سال قبل از «جنگ کثیف» به دنیا آمده است رمان خود را بر اساس روایت یک راوی بی‌نام و نشان به رشته تحریر درآورده است. در دوران دیکتاتوری نظامیان، روی ستون منشوری شکل بزرگی در بوئنوس آیرس نصیحت تهدیدآمیزی دیده می‌شد؛ «امنیت در سکوت است». این کتاب سکوت را پس از سال‌ها شکسته است زیرا هنوز پس از گذشت آن دوران، بسیاری از شهروندان آرژانتین نمی‌خواهند هیچ‌کس بداند آن‌ها در دهه ۱۹۸۰-۱۹۷۰ چه می‌کردند. مسئله‌ای که حتی اگر عواقب قضایی نداشته باشد عواقب اجتماعی دارد.^۲ کتاب، شاهکار مدرنی است که با زیبایی و هدف نوشته شده، ماجرای است درباره

۱. ادبیات چیست، ژان پل سارتر

۲. در سال ۱۹۹۵ سازمانی در «کوردوبا» بنیان گذاشته شد تا آگاهی عمومی را درباره جنایتکاران جنگ کثیف که آزادانه در خیابان‌ها رفت‌وآمد می‌کردند بالا ببرد.

همه آن چیزهایی که در دنیا اهمیت دارد. رمانی است پر از استعاره که نویسنده، تصویرزنده‌ای را در پس‌آیند تاریخ پر از شکنجه معاصر آرژانتین نقاشی می‌کند. تاریخی که پس از درگذشت «خوان دومینگو پرون» (۱۹۷۴-۱۸۹۵) و کودتای نظامیان آغاز می‌شود. «خوان پرون» که در سال ۱۹۴۶ به ریاست جمهوری انتخاب شده بود اقدام به ملی کردن صنایع کرد. او دکتترین پرونیسم را بنا نهاد که بر بیست اصل به ویژه توجه به طبقه کارگر استوار بود. اقدامات پرون و همسرش «اویتا» که در ۳۳ سالگی بر اثر سرطان درگذشت^۱ محبوبیت فوق‌العاده‌ای را برای او به ارمغان آورد. «خوان پرون» در سال ۱۹۵۵ بر اثر یک کودتای نظامی برکنار و به پاراگوئه و سپس به اسپانیا تبعید شد و در همان حال رهبری جنبش پرونیست‌ها را به عهده گرفت که پس از ۱۸ سال منجر به بازگشت مجدد او به ریاست جمهوری گردید. «پرون» در سال ۱۹۷۳ همسر جدیدش را به عنوان معاون خود انتخاب کرد. او در سال ۱۹۷۴ بر اثر سکته قلبی درگذشت و همسر او «ایزابل پرون» که به عنوان جانشین انتخاب شده بود توسط گروه نظامیان به ریاست ژنرال «ویدلا» در سال ۱۹۷۴ برکنار شد. برخی، سیاست‌های پرون و همسرش را پوپولیستی می‌دانند ولی در هر حال طبقه کارگر از او و برنامه‌هایش حمایت می‌کرد. در همان حال پرونیسم نیز به دو گروه چپ و راست تقسیم شده بود.

در کودتای نظامی «ویدلا»، فرمانده نیروی دریایی «امیلیوما سرا»، فرمانده نیروی هوایی ژنرال «اورلاندو رامون آگوستی» شرکت داشتند. «ویدلا» دو روز بعد از کودتا که بدون هیچ‌گونه مقاومتی صورت گرفت

۱. ترانه «آرژانتین برای من گریه نکن» که توسط جون بائر، بوچلی و... خوانده شده است مربوط به اوست.